

Χείρων Βαρλαάμ Βαλαάμ μαντισκόπου,
Άνθρωποφάνου Βαρλαάμ γείρων ὅνου
Νεῖλος, Παλαιμῆς πηλαιμῆς Ἰλὺς γόνων,
Σχολάριος δ' αὖτις σχολὴν εἵρει λόγους,
Πρόσθις Σεβήρον τὸν σανσουραδελφέα,
Πηγὴ κακίστων Πτυχαδᾶς ἦν ναυμάτων,
Νοῦς μάργος ἡ νοῦς εἰργὸς ἦν Μαργούνιος,
Κορέσσιος ζῶν ἐν κάρω σείτε λόγους.
Λαλῶν δὲ μὴ γνοὺς ἴστρος ψυχοφθόρος,
Μίξις ξυνωρίας ὀγδοάς λαυπλάνων
Σκότους ὀδηγοὶ σχισμάτων διδάσκλοι.

Hie Palama... familiam ducunt in collectione illa Græcorum scriptorum, quæ Londini a 1624, in 4°, lucem vidit atque dedicata est quatuor Catholicae et Apostolicae Orientalis Ecclesiae Patriarchis, Cyrillo Constantinopolitano, Gerasimo Alexandrino, Athanasio Antiocheno, et Theophani Hierosolymitano..... (L. Allatii, de Georgiis et eorum scriptis diatriba σελ. 113.) Εάν δὲν ἀπατᾷ με ἡ μνήμη, ἀντίτυπον τῆς σπανίας ταύτης συλλογῆς, τὴν ὁποίαν οἱ περισσότεροι τῶν καθ' ἡμᾶς λογίων ἐσύγχησαν μὲν τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ 1628 ἔτος, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Νικοδήμου Μεταξᾶ τυπωθεῖσαν, εὗρον πρὸ δωδεκαετίας ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Βρεταννικοῦ Μουσείου.

ΣΤ'.

Κυρίου Γεωργίου Κορεσσίου τοῦ Χλου, διάλεξις
μετά τυπος τῶν φλάρων. A. T. ἡ X, εἰς 4ον.

Ἡ διάλεξις αὕτη τοῦ Κορεσσίου μετὰ τριῶν ἔπει συγγραμματίων Νεῖλου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Βαρλαάμ, καὶ Γαβριὴλ Σεβήρου τοῦ ἐκ Μονεμβασίας, μητροπολίτου Φιλαδελφείας, ἐξελεγχόντων τὰς τῶν παπιστῶν πλάνας, ἀποτίθεται ἐν τεῦχος εἰς μικρὸν ἄνευ σημεώσεως τοῦ τόπου, ἢ τοῦ ἔτους τῆς τυπώσεως αὐτῶν. Εἶναι βέβαιον δῆμος, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πατριάρχου Δοσιθέου (Περὶ τῶν ἐν Ιεροσολύμοις πατριαρχευσάντων. Σελ. 1174), δτὶ ἐξετυπώθη ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ 1628, πατριαρχεύοντος Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τῇ ὑπὸ τοῦ Κεφαλληνος ἱερομονάχου, ἐπειτα δὲ καὶ ἀρχιεπισκόπου Κεφαλληνίας, Ζακύνθου καὶ Ιθακῆς χρηματίσαντος Νικοδήμου Μεταξᾶ, ἐξ Ἀγγίτας εἰς Κωνσταντινούπολιν μετενεγχθείσης, ἢν μετ' ὀλέγον ἡ τῶν Ἰησουτῶν ῥαδιουργία κατέστρεψε. Φαίνεται δτὶ ἡ πατήθη ὁ Ἀλέξανδρος Ἐλλάδιος (Status praesens Ecclesiae Graecae, Norimbergae, 1714, εἰς 8°, Σελ. 10,) σημειώσας δτὶ ἡ περὶ ἡς ὁ λόγος συλλογὴ ἐτυπώθη ἐν Ιασίῳ.

Ζ'.

Georgii Coressii, Chiensis, Nobili Byzantini,
de anima libri IV. VENETIIS, MDCLX. Typis
Andreae Juliani. Superiorum permissu. Eiς 4°.

Προσφωνεῖται τὸ φιλοσοφικὸν τοῦτο βιβλίον τῷ βασιλεῖ τῆς Γαλλίας Λουδοβίκῳ ΙΔ', καὶ εἶναι τὸ τελευταῖον σύγγραμμα, ὅπερ ἐδημοσίευσε διὰ τοῦ τύπου ζῶν ὁ Κορέσσιος. Τὸ λεκτικὸν εἶναι γλαφυρότατον καὶ αἱ ἰδέαι ὑψηλαί. Ἐν τῇ προσφωνήσει, ἡτις κατέχει εἴκοσι σελίδας τοῦ ἐκ διακοσίων δώδεκα συγκειμένου δλου πονήματος, σφόδρα ἐπιτίθεται κατὰ τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ Μισσιοναρίων Ἰησουτῶν, τῶν διὰ παντοίων θεμάτων καὶ ἀθεμάτων μέσων μετερχομένων τὸν προσηλυτισμὸν τῶν ἑτερόδοξων εἰς τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι σὶ πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας καὶ τὴν λοιπὴν Εὐρώπην τολμηροὶ οὗτοι λόγοι ἐπήνεγκον τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δηλητηρίασιν αὐτοῦ κατὰ τὸ προσεγές ἔτος. Ἀντεκρὺ τοῦ προμετωπίου τοῦ συγγράμματος τούτου ὑπάρχει ἡ εἰκὼν τοῦ Κορεσσίου, γραφεῖσα μὲν διὰ χρωμάτων ὑπὸ τοῦ περιωνύμου ζωγράφου Φριδερίκου Βαρότση τῷ 1600 ἔτει, χαλκογραφηθεῖσα δὲ τῷ 1660 ὑπὸ τοῦ γλύπτου Ἀντωνίου Φελίνη. Ταύτην καὶ ἡμεῖς λιθογραφήσαντες προτάσσομεν τοῦ ἀνὰ χεῖρας πονηματίου.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ.

(Συνέχ. ίδε φυλλάδ. 525.)

Οκτὼ ἡμέραι παρῆλθον μετὰ τὴν συνάντησιν ταύτην, καὶ οἱ φόβοι τοὺς δρούσους ἐγένησεν ἐξηλεφθησαν μικρὸν κατὰ μικρὸν, διότι ὁ Μάρκος δὲν ἐφίνετο ἐνθυμούμενος τὴν αὐθιδείαν του, καὶ ὁ Αγιουστος Μεράρδος ὑπέθεσεν δτὶ ἐπρεπε νὰ ἀποδώσῃ τοὺς λόγους του εἰς τὴν μέθην. Ἄμα δὲ ὡς καθηγασσεν ἐπανηλθεν εἰς τὰς γλυκείας συνηθείας του τὰς ὁποίας, χάριν φρονήσεως, εἶχε κρίνει ἀναγκαῖον νὰ διακόψῃ, καὶ ἀνέλαβε τὴν ὁδὸν τὰν φέρουσαν εἰς τὸν οἰκίσκον τῶν Κενενῶν.

Οὐδὲν ἐν τῇ καλύβῃ εἶχε μεταβληθῆ κατὰ τὰ φαινόμενα' καὶ δῆμος ἡ ἡσυχος αὐτη κατοικία ἐγένετο τὸ θέατρον μεταβολῆς ὀλεθρίας διὰ τὴν εὐτυχίαν του. Ἡ Κλαυδία μείνασσα μόνη ἐπὶ ὄλοκληρον ἐβδομάδας ἐζήτασεν ἔχυτήν τὸ κενὸν τὸ οποῖον ἡσθάνετο, τὸ κενὸν τὸ οποῖον ἀφῆκεν ἡ

ἀπροσδόκητος ἀπουσία τοῦ Αὔγουστου, πάντα ἐφώτισκεν αὐτὴν ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τῆς καρδίας της διότι ἡ δυστυχία ἀντικαθιστᾷ τὴν πειραν καὶ ὠριμάζει προώρως τοὺς προσβαλλομένους ὑπ' αὐτῇ.

Η νέα κόρη δὲν προσεπάθησε πλέον ν' ἀπατηθῆναι διότι οὐδὲν διέπει τὴν καρδίαν της γάμῳ μένας περὶ αὐτήν, ὡς προσφιλῆ δινειρχ, τὰς σκηνὰς εἰς ᾧ ἀναμνηστοῦ ἡ ἀνάμνησις τοῦ Αὔγουστου, τοὺς περιπάτους των ὑπὸ τὰς καστανέας, τὰς προτιμωμένας ἀναμνήσεις των, τὰς παραμικροτέρας λεπτομερείας τῆς ἀγροίκου διμοσσείας των εἰκόσαλις τὴν ἡμέραν ἀναβαίνουσα εἰς τὸ βουνόν, τὸ χρησιμεύον εἰς αὐτὴν ἀντὶ ἀστεροσκοπείου, καὶ μὴ βλέπουσα ἐρχόμενον τὸν Αὔγουστον, κατέβαινε μὲν τὴν καρδίαν κατατεθλιμμένην καὶ σχεδὸν ἀσθενής.

Ἔγάπα, καὶ ἀνεκάλυπτε τὸ μυστικὸν τῆς καρδίας της· ἡ ἀνακάλυψις δὲ αὗτη ἐβούθιζεν αὐτὴν εἰς ἀπερίγραπτον ἀποθάρρυνσιν. Μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης δὲν ἐπίστευεν διετοῖς ὅτι ἔρως ἦτο ἀναγκαῖος εἰς τὴν εὐτυχίαν της· ἡ ὑπερηφάνεια τοῦ αἷματος ὑπεστήριζεν αὐτὴν, καὶ τὸ αἰσθημα τῆς μεταξύ των κοινωνικῆς ἀποστάσεως τὴν ἐπιρρέαζεν ἐντελῶς.

Ἀλλ' αἱ συγκινήσεις αἵτινες τὴν κατεπολιόρκησαν τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἡνάγκασαν αὐτὴν ν' ἀναγγωρίσῃ διετοῖς ἐβούθισθη ὑπὲρ τὸ δέον εἰς τὰς δυνάμεις της, καὶ διετοῖς αἱ προλήψεις τῆς γεννήσεως δὲν ἐπροστάτευον πλέον αὐτὴν. Ἰτο λοιπὸν ἀναπόφευκτον νὰ ἀντιτάξῃ ἐμπόδιον τις ισχυρὸν εἰς τὴν ζωηρὰν ταύτην συμπάθειαν, καὶ ἐν τῇ νεανικῇ φρονήσει της ἡρεύνησε νὰ εἴη ποῖον θὰ ἦτο τὸ ταχύτερον καὶ μᾶλλον ἀποτελεσματικόν.

Οὐτε λοιπὸν ὁ Αὔγουστος ἐπανῆλθεν ἦτο ἀποφασισμένη νὰ τὸν ἀποφύγῃ καὶ νὰ εῦρῃ ἐγγυήσεις ἐναντίον παντὸς θελγάτρου· δὲ δὲ νέος παρετήρησε πάραυτα τὴν φροντίδα της ταύτην. Τὸ ἀφελὲς ἥθος αὐτῆς μετεβλήθη εἰς μελαγχολικὴν συστολὴν· ἡ πατέδικὴ ζωηρότης, ἡ θελκτικὴ ἀπλότης, αὐτῆς ἐχάθησαν· ἡ Κλαυδία παρετήρει καὶ συνέστελλεν ἐκεῖτην. Ἀλλοτε ἄμα ὡς ἐβλεπεν αὐτὸν μακρόθεν ἐτρεγε πρὸς συνάντησιν του, ἐλάμβανε τὸ ὅπλον του καὶ πολλάκις ἐδιδεν αὐτῷ διείγυατζε τῆς ἐπιτυδειότητός της. Τὴν ἡμέραν ὅμως ἐκείνην περιέμενε τὸν Λύγουστον εἰς τὸ κατώφλιον τῆς καλύβης, καὶ ἔχαιρετισεν αὐτὸν μὲ μειδίαμα θλιβερόν.

Ο Αὔγουστος ἀποδώσας τὴν μεταβολὴν ταύτην εἰς τὴν ὑγείαν τοῦ δουκὸς, ἥτις πρὸ μηνὸς ἀγειροτερευεν, ἐπλησίασεν αὐτὴν μὲ παρηγορητικάς τινας; λέξεις. Τότε ἡ Κλαυδία λαβοῦσα τὴν γειρά του τῷ εἶπε·

— Κύριε Λύγουστε, ἀκολουθήσατέ με εἰς τὸ δάσος, τῶν δρυῶν· πρέπει ἀφεύκτως νὰ σᾶς ἔμιλήσω.

Αἱ λέξεις αὗται, τὸ ἥθος μὲ τὸ διποίον τὰς ἐπρόφερεν ἐκαμπαν τὸν Μεράρδ νὰ ἀπορήσῃ. Οὐδέποτε ἡ Κλαυδία μετεγειρίσθη αὐτὸν μετὰ τοσαύτης ψυχρότητος καὶ ἐπισημότητος· ἡ μαγεία διεκόπη, τὸ σκειρον ἐγένετο ἀφανές. Λί ημέραι τῆς εύτυχίας, αἱ τόσον ταχέως παρελθοῦσαι, ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τῆς λύπης.

Ο Αὔγουστος συλλογισθεὶς μόνον ταῦτα ἀσθάνθη τὴν καρδίαν του συντριβομένην· μάτην προσεπάθει νὰ μαντεύσῃ τὰ αἵτια τῆς δυσμενείας, οὐδὲν εὑρίσκεις δυνάμενον νὰ δικτιολογήσῃ αὐτὴν. Σύννους καὶ περίλυπος ἡ κολούθησε τὴν νέαν τὴν βαδίζουσαν πρὸ αὐτοῦ μὲ εἶδος πυρετώδους ταραχῆς· μετὰ δὲ πορείαν σιωπηλὴν καὶ ταχεῖκν, ἔφθασσεν εἰς τὸ μέρος τὸ διποίον εἶχεν ἐκλέξει διὰ τὴν συγδιάλεξιν ταῦτην.

Τὸ δάσος τῶν Δρυῶν ἔστρεφεν ἐν τῶν τελευταίων ἀντιστρογμάτων τῶν Κενεννῶν· συγνά τὸ νέον ζεῦγος· ἐμεινεν ἐκεῖ δλοκλήρους ἡμέρας θυμαζῶν τὸ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του λαμπρὸν θέαμα. Ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ἐκείνης κορυφῆς ἐβλεπέ τις γάνωμένας πρὸς τὸν βορρᾶν τὰς ἀκρωδείας τῶν ὑψηλῶν βουνῶν τῶν εκοτεινῶν χρωματισμένων, ποικιλοχρόους καὶ ἀνίσους, ἐνῷ πρὸς μεσημβρίαν ἐχάνοντο αἱ τελευταίαι· τῆς ἀλύσεως ἴσοπεδουμένης μικρὸν κατὰ μικρὸν μὲ τὴν δεξαμενήν. Ήχρά τοὺς πόδας του ὅρους καὶ εἰς τὸ βάθος τῆς κοιλάδος, ἐτρεχε τὸ λευκῶδες ὅμωρ τοῦ ποταμοῦ Γαρδὼν, ἐνῷ τὸ γωρίον· Ἄλες ἀπέπεμπε μακρόθεν τὸν πυκνὸν καπνὸν τῶν σιδηρουργείων του καὶ ἐμειδία πρὸς τὸν ἥλιον τὸν φωτίζοντα τὰς λευκάς του οἰκίας. Οὐδέχαμον τῶν περιχώρων νὴ φύσις ἐδείκνυε περισσοτέραν λαμπρότητα· ἐκεῖ ἦτο τὸ δρόμον οὗτος εἰπεῖν τῆς ζωῆς τῶν βουνῶν καὶ τῆς τῶν πεδιάδων· ἵσως δὲ ἡ Κλαυδία διδηγήσασα τὸν Μεράρδ εἰς τὸ μέρος ἐκείνο, σκοπὸν εἶχε νὰ καταδείξῃ τὴν ἐπάνοδόν της πρὸς τὸ παρελθόν.

Τὰ πτηνὰ ἔψαλλον τὸν πρωΐνδον ὕμνον των, ἔκαστος οἰλάδος· ἔφερε τὸν μαργαρίτην τῆς δρόσου του, καὶ ὅμως οὔτε ἡ Κλαυδία οὔτε ὁ Αὔγουστος ἐφαίνονται ἀποδίδοντες τὴν ἐλαχίστην προσοχὴν εἰς τὸ ὑψηλὸν τοῦτο θέαμα. Η γαρὰ ὀλοκλήρου τῆς φύσεως ἦτο ἀντίθετος πρὸς τὴν ψυχικὴν των κατάστασιν, καὶ ἡ φωιδόρᾳ ἐκείνη τοποθείσα ἐξύβριζεν οὕτως εἰπεῖν τὴν θλίψιν αὐτῶν.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ δάσους τούτου ὑπῆρχε μέρος ἀδενόδρου, καὶ δύο θράχοι κεκαλυμμένοι ὑπὸ χλόης ἐσγημάτιζον φυσικὰ καθίσματα. Ἐκεῖ ἐσταμάτησεν· καὶ ἡ Κλαυδία σκεφθεῖσα ἐπὶ μικρὸν, μετὰ ταῦτα δὲ ἀνεγείρασα πρὸς τὸν σύντροφόν της ὀφθαλμούς πλήρεις κκκῶς προσποιουμένης λύπης·

— Κύριε Λύγουστε, τῷ οἵπει, βλεπόμεθα διὰ τελευταίων φοράν.

Ο Μεράρδι ήτο έτοιμος ν' ακούσῃ πάντας κάλλος έκπτωσης της ειδύσσεως, έντελος, αποχωρισμοῦ.

— Διατί μὲ δύμιλειτα τοιουτοτρόπως, κυρία;

— Φίλε μου, έξικολούθησεν ή νέα σταθερώς, μὴ μὲ αφαιρήστε τὴν δύναμίν μου, διότι μὲ εἶναι απολύτως ἀναγκαῖο. Δι' ὑμᾶς ω; καὶ δι' ἐμὲ εἶναι καιρὸς νὰ παύσῃ ή στενὴ αὐτὴ σχέσις.

— Καλλιστα! ἀπεκρίθη ὁ Αὔγουστος πικρῶς, ἔντονο. Η κόρη του εὐγενοῦς δύναται νὰ περιπλαΐξῃ τὴν ἀγάπην ἐνδεικτούσου. Όταν τὰ πράγματα προγωρίσουν πολὺ, ἀποδιώκει τὸν αὐθάδη δεσμὸς ἕρριψε τὰ βλέμματά του ὑπὲρ τὸ δέσμον ὑψηλά.

— Κύριε, πᾶτα κόρη εὐγενὴς ἔχει καθίκεντα τοῦ γένους της, καὶ οὐδέποτε μίχ θεοῦ Θάλης ηγεμονήσῃ τί δρεῖται εἰς τὸ δυνομά της.

Ἄξιοπρέπεια δλως ίδιαζουσα ἔζωγάνης τὸ πρόσωπον τῆς Κλαυδίας ἐνῷ ἐπρόφερε τὰς λέξεις ταῦτας, καὶ ἡγέρθη ὡς ἀνθεκτεῖν νὰ παύσῃ τὴν συνδιάληξιν. Άλλὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἔκχει τὴν κίνησιν ταύτην ἔκφρασις τοιαύτης ἀπελπισίας ἔζωγραφήθη ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ θηθούς τοῦ Λύγουστου, ὥστε ἐπιχνέλαβε.

— Φίλε μου, δὲν ἔλησμόνησα τί δρεῖται εἰς σέ καὶ τοὺς οἰκείους σου. Έσο βέβαιος ὅτι ἡ ἀνάμνησίς σου θὰ κατέγη μεγάλην θέσιν εἰς τὴν ζωὴν μου. Διγλωθον ἐδὼ τὰς μόνας εὐτυχεῖς ἡμέρας τὰς δποίας εἶναι πιθανὸν ὅτι εἴμαι προωρισμένη νὰ διέλθω ... ίδε, Αὔγουστε, εἴμαι εἰλικρινής· η θλίψις σου εἶναι καὶ ίδια καὶ μου, η λύπη σου εἶναι ἀδύνατον νὰ ἔναι βαθυτέρη τῇς ἐμῆς. Αἱ γλυκεῖς ἡμέραι τὰς δποίας εἰδομένη δροῦ παρερχομένας εἰς τὰ βουνά, αὐτὰ θὰ εἶναι πάντα παρούσαι, εἰς τὴν μνήμην μου καὶ φίλατται εἰς τὴν καρδίαν μου· δποία καὶ ἀν θητεῖς τὸ τύχη η περιμένοντας με δ νοῦς μου συγχάθητης σου. Έλα, φίλε μου, έσσο γενναῖος. Θὰ δεῖξῃς ἄρα γε ὅλιγωτέρην γενναιότητα ἀπὸ μίκη γυναικα;

Αἱ λέξεις αὐταὶ προφερθεῖσαι μὲ κατάνυξιν ἐγκάρδιον δρερον τὸν Μεράρδι εἰς ἐκυτόν. Εννόησε τὴν πάλην τῆς νέας κόρης, τῆς εύρισκομένης μεταξὺ τοῦ πάθους καὶ τοῦ καθίκεντος, εἰδεν ὅτι πᾶσα περάληπτική περιττή, καὶ ἀπεφάσισε νὰ δείξῃ εἰς τὴν θυσίαν του τὸ αὐτὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν αὐτὴν καρτεσίαν.

— Κυρία, εἶπε, θὰ φανώ ἀξιος δυών· σέβομαι τὰς προλήψεις σας ἀν καὶ δὲν τὰς συμμερίζομαι. Εἰπέτε, τί ἀπαιτεῖται ἀπὸ ἐμέ; τί σκοπεύετε νὰ κάμετε;

— Θὰ εἰ τὸ εἶπω εὐθὺς, φίλε μου· ταχεῖς ἀνχώρησις εἶναι ἀναπόρευτος. Τὸ χωρίον ἀλλεὶ εἶναι παρακολὺ πλησίον τῆς καλύβης μας τῶν Κενθενῶν πρέπει νὰ ἐγκαταλείψω δέσμον τὸ δυνατὸν ταχύτερον αὐτὴν τὴν κατοικίαν.

— Τί λέγετε! τὸ ἐσκέφθητε; ἀν ἀνχωρήσετε τρέχετε πρὸς τὴν λαιμοπόδιον!

— Πῶς, ή δημοκρατίζειναι τόσον ἀδύνατος; εἶπεν ή Κλαυδία μὲ ἐλαφράν εἰρενείαν. Δὲν θὰ ἔχη τὴν δύναμιν νὰ συγχωρήσῃ μίαν νέαν κόρην καὶ ἔνα γέροντα, δστις οὐδὲ καὶ τὴν διάμυνην τῆς παρελθούσης ζωῆς του διεκτηρεῖ πλέον;

— Άλοιμονον! τί νὰ κάμω;

— Άδιάφορον! εἴμαι ἀποφασισμένη. Εἶναι ζωὴ νὰ είναι τις βάρος εἰς τοὺς φίλους του, νὰ τοὺς ἐκθέτῃ, νὰ τοὺς ἐνοχοποιῇ; Θὰ ἀποσυρθῶ εἰς τὴν Λαγγεδόκην ή εἰς τὴν Σεντόζη, κρυτοῦσα τὴν χεῖρα τοῦ γέροντος πατρός μου καὶ θὰ ιδω ἀν δὲν μένη πλέον οὐδεμία ἀκραγή γης, οὐδεμία σκοτεινὴ στέγη ὑπὸ τὴν ὄποιαν νὰ δυνηθῶμεν ν ἀναπαυθῶμεν ἐν εἰρήνῃ. Ο, τι ὁ ταλαπίπωρος Βενουά δὲν κατώρθωσε νὰ κάμη, θὰ τὸ κάμω ἔγω.

Ο Αὔγουστος ἔσεισε μελαγχολικῶς τὴν κεφαλήν.

— Κυρία, ἀπεκρίθη, δὲν γνωρίζετε τὴν κυβέρνησιν ὑπὸ τὴν ὄποιαν ζωμεν. Ο φόρος κατεπάγωσε πάντα οίκτον, αἱ θύραι θὰ κλεισθοῦν ἐμπροσθέν σας, θὰ σᾶς καταγγείλουν καὶ θὰ σᾶς παραδόσουν. Άν η παρουσία μου σᾶς εἶναι δυσάρεστος δὲν ἔρχοιται πλέον ἐδώ. Άν τοῦτο δὲν ἀρκεῖ μπόσχομαι νὰ ἔγκαταλείψω τὸν τόπον μύτον.

— Ογκι, φίλε μου, σχεδόν, ήμεις πρέπει νὰ ἀναγωρήσωμεν. Δὲν θέλω πλέον νὰ κατοικήσω ἐδώ, αἰσθάνομαι ὅτι ἀν μείνω θὰ ἀποθάνω.

— Καλά, ξέστω! Πλὴν δεχθῆτε μίαν τελευταίαν ἐκδούλευσιν. Αὔριον θὰ ἔγετε ἀμαζαν, διαβατήριον ὑπὸ ὄνοματα μποθετικὰ καὶ πᾶν ὅ, τι χρειάζεται διὰ νὰ ταξιδεύσετε. Επιτρέψτε με τούλαγιστον νὰ εἰμαι ητυχος ὡς πρὸς τὴν τύχην σας.

— Αὔγουστε, πόσον καλός είσαι! ἀ! καλὰ σὲ ἔκρινα!

Λέγουσα δὲ ταῦτα τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα της, τὴν δποίαν ἐκείνης κατεκάλυψε μὲ φιλήματα. Η συγκίνησης τῆς νέας ήτο ὑπερτάτη. Καὶ κινηθεῖσα ὅλην άφηκε τὴν κεφαλήν της νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ ὄμου τοῦ νέου, ἐνῷ δάκρυα ἀφθονούς ἔρρεον ἀπὸ τοὺς δρθαλμούς της. Πλὴν ή ἀδυνατία καὶ τὸ διέρκεσε πολὺ.

— Φίλε μου, εἶπεν ἀνεγερθεῖσα, αἱ στιγμαὶ αὗται εἶναι ἐπικίνδυνοι· μέ τὰς ὅλιγοστεύσαμεν. Δέχουμε τοῦ μὲ προσέφερες. Η ήμερος εἶναι προχωρημένη, σὲ χρειάζεται καιρὸς διὰ νὰ κάμης τὰς προετοιμασίας τὰς δποίας συνεφωνήσαμεν. Ά; ἀποχωρίσθωμεν ἀφ' οὐ ἀπογιρετηθῶμεν τελευταίαν φοράν.

Μή περιμείνασα δὲ ἀπάντησιν ἐγένετο ἀφαντος ἐντὸς τοῦ δάσους· ο Μεράρδι ήκολούθησεν αὐτὴν διὰ τῶν δρθαλμῶν μέχρι τῆς στροφῆς τοῦ μονοπατίου τοῦ φέροντος εἰς τὴν καλύβην.

Άμα ως ἔμεινε μόνος ηθύμανθη κενὸν τρομερὸν περιέ αύτοῦ· ἀκουσίως δὲ ἀνήγειρε τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν οὐρχὸν προφέρων τὸ σύνομα τῆς φευγαύσης αὐτόν.

Πλὴν ὅπόσον ἔξεπλάγη δτε εἰς τὴν ἐρωτικὴν ἐπιχλεούσιν του ἀπειρίθη μυκτηριασμὸς πλησίον του καὶ ἥκουσθη τριγμὸς μεταξὺ τῶν θάμνων! Δραμὼν πρὸς τὸ μέρος δῆν τῷ ἐφάνη δτε ὁ θόρυβος ἔξηρχετο εὐρὺν αὐτὸν ἕρημον· ἔξετάπας ἔκάστην βάτον οὐδὲν ἀνεκάλυψεν.

Ἐπορεύθη λοιπὸν πρὸς τὸν δρόμον τὸν φέροντα εἰς Ἀλὲς, παραδεδομένος εἰς Θλιβερωτάτας σκέψεις.

Δύο ὄρας περίπου μετὰ τὴν συνέντευξιν τοῦ δάσους τῶν Δρυῶν, ἀλλη σκηνὴ συνέβινεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐργοστασίου τῶν Μεράρδ μεταξὺ δύο πρώτων γωστῶν ἦδη.

— Ναι, πολῖτα Πέτρε, Ἐλεγεν ὁ εἰς ἓξ αὐτῶν, δὲν πρέπει νὰ περιμένῃς τίποτε ἀπὸ τὸ μέρος ἐκείνο, ἀν ὁ Αὔγουστος εἶναι τρυγώνιον μόνον, ή κόρη τοῦ πρώην ἀριστοκράτου εἶναι ἀπ' ἐναντίας πονηρολογημένη.

— Είσαι βέβαιος περὶ αὐτοῦ τὸ ὅποιον λέγεις, Μάρκε; ηρώτας δὲ τερος.

— Σὲ λέγω τὴν ἀλήθειαν ὡς μὲ ἐνομάζουν Σπάρτακον· ἡκολούθος βῆμα, βῆμα, πολῖτα Πέτρε. Αγαπῶ τὸν μικρὸν Λῦγουστον. Δὲν εἶχες ἀνάγκην νὰ μὲ συστήσῃς νὰ τὸν ἐπαγρυπνῶ, θὰ τὸ ἔκχυν καὶ ἀνευ τούτου. Τὸν εἶδα γεννώμενον καὶ σᾶς ἀπεκοιμιακ εἰς τὰς ἀγκάλας μου δταν ἥσθε καὶ οἱ δύο μωρά. Ἄ! Ἐνόσεω τὰ δύο παιδία ἔτρεχαν εἰς τὸ βουνὸν ὡς δύο πτηνὰ πτερυγίζοντα Ἐλεγκ μέσον μου. Καλά, σὲ τ' ἀφήσωμεν νὰ ἀγοῖξουν τὰ πτερά των εἰς τὸν ἥλιον, ή πατρίς δὲν θὰ τοὺς μεμφθῇ δι' αὐτό. Ἐπὶ τέσσαρας ὄλοκλήρους μῆνας τοὺς ἐπέβλεπε, ἀλλ' ἀπὸ μακράν· ή καλύβη ἡτο ἥσυγος· δι πρώην ἀριστοκράτης ἐκάθητο μαζευμένος πλησίον τῆς γωνίας, ἥμιτοπαράλυπτος, εἰς μεγάλον Θρανίον. Ἄν τὸν ώμιλει, δι γέρων λύκος δὲν ἀπεκρίνετο. Αὐτὸς, Ἐλεγκ, δὲν ἔχει καθόλου σκοπὸν νὰ ὑπάγῃ νὰ λάθῃ μέρος εἰς τὸ παιγνίδιον τῶν κατηραμένων ἔξορίστων. Κάλλιστα, δὲν πηγαίνουν καλά. Εἴκτος τούτου δὲν ὑπάρχουν εἰς τὰ περίγωρα κατάσκοποι, δὲν ὑπάρχουν δούλοι μισθοφόροι. Εἴθετε τὰ πάντα, παρετέρουν τὰ πάντα· οἱ ὑποπτοι δὲν είγαν παρὰ νὰ προσέχουν.

— Λέγεις λοιπὸν δτε αἱ ἐρωτικαὶ του ὑποθέσεις δὲν προοδεύουν;

— Τὸν παριπατεῖται. Αἱ κόραι αὐταὶ τῶν ἀριστοκρατῶν εἶναι ἀληθῶς ἔχιδναι. Οἱ Αδιάφθοροις ἔχει δίκαιον νὰ τὰς φυλακίζῃ. Δελεάζουν τοὺς νέους μας καὶ βλάπτουν τὴν μίαν καὶ ἀχώριστον δημοκρατίαν.

— Είσαι πολὺ αὐστηρὸς σήμερον, Μάρκε!

Ἐνῷ δὲ διὸ ἐργοδιώκτης ώμιλει, δι Πέτρος Μεράρδ ἐφίνετο ἀνυπόμονος διὰ τὰς παρεκβάσεις του, καὶ προσεπάθει νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸ ἀντικείμενον τὸ ἐνδιαφέρον αὐτόν.

— Πλὴν ὁ Αὔγουστος τί ἔκχυνε;

— Τὸ ἀρνάκι μου! εύρισκετο εἰς καλὰς χεῖρας.

Εἶμαι βέβαιος δτι ἐλιτρόνησιν ἐκεῖ κάτω τὴν διακήρυξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου!

— Ἐξηγήθητε.

— Ιδού ἡ ὑπόθεσις, πολῖτα Μάρκε. Σήμερον τὸ πρώτη ἐνέδρευσε καὶ ἔπικεκ τοὺς δύο μας λαγούς. Κρυμμένος δέκα βῆματα μακράν των, ὥκουσε ὅλα!

— Ναι!

— Εἶχαν μεταξὺ των μεγάλην ἔξηγησιν συνδευομένην μὲ δάκρυα, μὲ ἐπιπλήξεις, μὲ σπασμούς.

— Καὶ μετὰ ταῦτα;

— Μετὰ ταῦτα! Η περιστερὰ θέλει νὰ φύγῃ, μόνον αὐτό! Ἐφαγεν ἀρχετὰ ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Αὔγουστου, θέλει νὰ πάρῃ τὸν ἀέρα της καὶ ἀλλού· ἔχει διάθεσιν νὰ πετάξῃ.

— Καὶ δι Αὔγουστος;

— Ο Αὔγουστος ὑπακούει εἰς τὰς διαθέσεις τῆς ὀρχίας κόρης. Θέτει ὑπὸ τοὺς πόδας της διαδικτήριον καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ δρόμου.

Ο Πέτρος Μεράρδ ἀκούσας τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ἐκτύπησε ζωηρῶς τὸ μέτωπόν του, ἐγερθεὶς δὲ διέτρεξε μεγάλοις βῆμασι τὸ δωμάτιον παραδεδομένος εἰς βιτίκην ταραχήν. Εννόησε τὰ πάντα, δλαι αἱ ἀλλακτές ἔξηγησεις ἥσαν περιτταί.

— Ο ἀνίκανος! ἐψιθύρισεν δι Πέτρος. Είναι κατόρδε νὰ ἀναμιγθῶ... Εσφαλκ... Νὰ ἀφήσῃ νὰ τὸν παίζῃ τοισυτοτρόπως!... Τί παιδίον!

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην δι Πέτρος εἶδε τὸν ἐργοστασίαρχην, δστις στηριζόμενος εἰς τὸν τοίχον ἔξεταζεν αὐτὸν μετὰ μεγίστης προσοχῆς· τοῦτο δὲ φάνη πείσαν αὐτόν.

— Εἷλα, Μάρκε, ἀνέκραξε. Οὐκ ἔγωμεν ἐργασίαν ἀπόψε εἰς τὴν λέσχην.

— Οὗτο σὲ θέλω, πολῖτα Πέτρε· σὲ ἀναγνωρίζω τόρα.

Οἱ δὲ δύο δημοκράται ἔξηλθον εὐθύς.

Τὴν ἐπικύριον, μόλις ἔχάρξε καὶ δι Αὔγουστος ἐφύκασεν εἰς τὸ χωρίον Σενδράς μὲ σχημα προστοιμασμένον διὰ μεγάλην ἐκδρομήν. Ἀναβὰς δὲ τὸ βουνὸν διευθύνθη πρὸς τὴν καλύβην τῆς ὄποιας ή δόδες τῷ ἡτο τοσοῦτον γνωστή.

Η θύρα ἡτο ἀνοικτή, ὁ δὲ νέος εἰσελθὼν πλήρης ἀνησυχίας, εῦρε τὴν καλύβην κενήν καὶ φέρουσαν δλα τὰ σημεῖα κατεσπευσμένης ἀναγκαρήσεως. Οἱ προγεγραμμένοι δὲν περιέμενον αὐτόν, καὶ δι Κλαυδίκ εγκατέλειπε τὰς Κερέννας.

Ἐνα μῆνα μετὰ τὸ συμβεβηκός τοῦτο δι Πέτρος Μεράρδ εἰσῆλθε πρῶτην τινὰ πολλὰ οἰκεῖως εἰς τὸ διωμάτιον τὸ παρακείμενον εἰς τὸ ἐπαναστατικὸν δικαστήριον τῶν Παρισίων. Αὐθρωπός ἔχων πρόσωπον κατηρφές καὶ χρῶμα κάτωχρον ἐκάθητο ἐπε πρὸ γραφείου καὶ ἐφυλολόγει μετὰ ταχύτητος μέγα σωρὸν χαρτίων.

— Εξήκοντα χθες, διγδούκοντα τέσσαρες σήμερον, ἔλεγε καθ' ἐκυτὸν, δὲν εἶναι ἀρχετόν· ἢ ὑπηρεσία ἡδύνετο νὰ γίνεται ταχύτερη. Πρέπει νὰ πίπτουν αὐταὶ εἰ κατηραμέναι κεφαλαι ἄνευ διακοπῆς.

Οὐτε ἡκούσθη ὁ θόρυβος τῆς ἀνοιγομένης θύρας ὃ λέγων ταῦτα ἀνήγειρε τοὺς δρυσαλμούς.

(Ἀζολούθεῖ.)

ΒΙΩΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΑΡΔΟΝΙΚΗΣ ΠΟΑΣ

Περιλάλητος ἦτο τὸ πάλαι ἡ σαρδορία πόσα. ὡς δηλητήριον ἐπιφέρον σπασμωδικὸν γέλωτα, διτις καλεῖται σαρδόνιος γέλως, καὶ ἀποτελεῖται ἐκ τῆς ἀκουσίας συσπάσεως, τῶν συγχειλίων, γινομένης ἀντιθέτω; διὰ τῶν ἀμοιβαίων μυῶν, ὥστε ὁ πάσχων φαίνεται διὰ γελῆ, καίτοι ὑποφέρει δεινῶς; μέχρις ἀγωνίας. Εἶναι τὸ κυριώτερον σύμπτωμα, διπερ ἐξ ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς ἐχαρακτήριζε τὴν δηλητηρίασιν, τὴν γινομένην διὰ τῆς σαρδονίου πόσας, περὶ ἣς ὁ Διοσκορίδης λέγει τάδε (περὶ δηλητ. φαρ. 24).

«Ἡ σαρδόνιος λεγομένη πόσα, βετραχίου εἴδος οὖσα, ποθεῖσα ἡ βρωθεῖσα, παραφορὰν διανοίας ἐπιφέρει, καὶ σπάματα μετὰ συνολκῆς χειλέων, ὥστε γέλωτος φαντασίαν παρέχειν, ὅφ' ἣς διαθέσεως, καὶ ὁ σαρδώνιος γέλως οὐκ εὐφήμως ἐν τῷ βίῳ καθωμίληται ἐφ' ὃν ἴδιας καὶ μετὰ τὸν ἐμετὸν ἀρμόζεις μισλίκρατον πολὺ διδόναι καὶ γάλας ἐμβρογή τε καὶ λιπασμὸς ὅλου τοῦ σώματος διὰ θερμοχνητικῶν φαρμάκων, καὶ ἐμβάσεις δι' ὑδρελαζίου θερμοῦ ὑπαλείφειν μέν τοι δεῖ ικανῶς, καὶ ἀνατρίζειν μετὰ τὴν ἐμβασιν αὐτούς· καθόλου δε ὡς πρὸς σπασμὸν ὅλην τὴν θεραπείαν δεῖ ποιεῖσθαι.»

Περὶ δὲ τοῦ βετραχίου διοσκορίδης (ἰατρ. θλης B. 204) λέγει, διτις καλεῖται καὶ ἀγριον σέλινον, οὐ περ εἰδός τι γεννᾶται δριμύτατον ἐν Σαρδωνίᾳ (ἰδὲ Σιλ. 459).

Ἐπὶ Θυρέου ἔτι φαίνεται, διτις τοιοῦτον δηλητήριον ἦτο γνωστὸν, καὶ πάς γέλως γινόμενος ἐν λύπῃ ἐκκλεῖτο καὶ τότε σαρδώνιος τοιοῦτον γέλωτα ἐποίησεν ὁ Ὀδυσσεὺς; διταν ἐπατάχθη διὰ τοῦ ποδὸς τοῦ βασταρά, δην ἔρριψεν δὲ ἀντίνοος.

«Ἔκκα παρεκλίνας κεφαλῆν· μείδης δὲ θυμῷ σαρδώνιον μάλα τείον· δὲ διεθρητὸν βάλε τοῖγον.»
(Τ. 301.)

Ἐν Σαρδονίᾳ, ἡ Σαρδοῖ, τὸ φυτὸν τοῦτο κατά τινας ἐδίδετο εἰς τοὺς ξένους, οἵτινες ἐδηλητηριάζοντο γελῶντες σπασμωδικῶς· κατ' ἄλλους, διτις ὁ σαρδώνιος γέλως δὲν προήρχετο ἐκ βρώσεως πόσας, ἀλλὰ διότι ἐγέλων τὰ τέκνα, διταν ἐφόνευον τοὺς γέροντας γονεῖς, κατακρημνίζοντες αὐτοὺς; εἰς βόθρον. Ιωάννης

δὲ δὲ Τζέτζης, δὲ τοῦ Ήσιόδου σχολιαστὴς, περὶ τῆς ὑποθέσεως ταῦτης λέγει τάδε·

«Σαρδός τις ἐστὶν ἡπτοστρόφος,
ἐν τῇ βοτάνῃ φίλαρτικὴ γῆς ἐκτρέχει;
σελινοειδῆς. σαρδάνη κεκλημένη,
βαρβαρικέντη δὲ τοῖς ἀπείροις, αὐτίκα
σπασμούς τε ποτεῖ, καὶ γελώντων ἐμφάσεις,
καὶ πότμος εὐθὺς, καὶ γελάσιμος μόρος.
Άλλοι δὲ φασι, σαρδάνους τοὺς βαρβάρους
γηρώντας αὐτῶν τοὺς γενάρχας ἐσχάτως
ἔγειν λαβόντας εἰς ἀπάκρημνον τόπον,
κτείνειν τε τούτους ἐν φυτάλοις καὶ λίθοις·
ἴπειτα δέπτειν ἐκ πετρῶν τοὺς ἀθλίους,
γελῶντας εἰκῇ παιδιάς πατροκτόνοις.
Άλλοι δὲ τοὺς θνήσκοντας ἀρέσκει πλέον
γελῆγυ δρῶντας τεκνικές παροιγίας,
καὶ τὰς κυλίστρας καὶ στροφὰς τῶν πραγμάτων,
οὗτοις μὲν διαρδώνιος γέλως ἔχων ἔστι.»

Ο δὲ ἀρχαῖος σχολιαστὴς τῶν τῆς πολιτείας τοῦ Πλάτωνος περὶ σαρδωνίου γέλωτος λέγει·

«Παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπὶ διλέθρῳ τῶν σφῶν αὐτῶν γελώντων. Οἱ γὰρ τὴν Σαρδόνιαν κατοικοῦντες, ὡς φασι Τίμαιος, ἐπειδὴν αὐτοῖς ἀπαγγράσσωσιν οἱ γονεῖς, καὶ νομίσωσιν ἵκανὸν βεβίωκέναι γρόνον, ἀγουσιν αὐτοὺς; ἐπὶ τὸν τόπον, ἐν τῷ μέλλουσι θάψαι, κάκει λάκκους δρύες κατεῖντες, ἐπὶ ἄκρων χειλῶν τοὺς μέλλοντας ἀποθνήσκειν καθίζουσιν· ἔπειτα ἐκπαστος αὐτῶν σχίζαν γέλων, τύπτει τὸν ἐκυτοῦν πατέρα, καὶ εἰς τοὺς λάκκους περιώθει. Τοὺς δὲ πρεσβύτας χαίροντας ἐπὶ τὸν θάνατον παραγίνεσθαι, ὡς εὐδαιμονεῖς καὶ μετὰ γέλωτος καὶ εὐθυμίας ἀπόλληλοςθεῖ· ἐπεὶ οὖν γελᾶν μὲν συνέβηντεν, οὐ πάνυ δὲ διαγέλως; ἐπὶ δὲ γελῶν μὲν συνέβηντεν, οὐ πάνυ δὲ διαγέλως; τινὲς διέγενετο, παρὰ τοῖς Ἑλλήσις τὴν προκειμένην ὁγητεῖσαν παροιμίαν. Κλείταρχος δὲ φασὶ τοὺς Φοίνικας, καὶ μάλιστα Καρχηδονίους, τὸν Κρόνον τιμῶντας, ἐπάντινος μεγάλα κατατυχεῖν σπεύδιοσιν, εὔχεσθαι καθ' ἓνδε τῶν πατέρων, εἰ περιγένοιντο τῶν ἐπιθυμηθέντων, καθαγγεῖν αὐτὸν τῷ θεῷ. Τοῦ δὲ Κρόνου χαλκοῦ παρὰ αὐτοῖς ἐστῶτος, τὰς χειρας μητίας ἐκτετακότος διπέρ αριθάνου χαλκοῦ, τοῦτον ἐκκαίειν τὸ παιδίον. Τῆς δὲ φλογῆς τοῦ ἐκκαιομένου πρὸς τὸ σῶμα ἐμπιπτούσης, συνέλκεσθαι τε τὰ μέλη, καὶ τὸ σῶμα σεπροὶ φρίνεσθαι τοῖς γελῶσι παραπλησίως, ἔως ἂν συσπεισθεῖν εἰς τὸν αριθάνον παρολισθῆ. Τὸν οὖν σεπρότα γέλωτα Σαρδάνιον ἐντεῦθεν λέγεσθαι, ἐπεὶ γελῶντας ἀποθνήσκουσι. Σαρρειτ δὲ ἐστὶ τὸ διέλκειν τὸ στόμα καὶ χαίνειν. Σιμωνίδης δὲ, ἀπὸ Τάλω τοῦ χαλκοῦ διη Ηφαίστος ἐδημιούργησε Μίνωι φύλακα τῆς γῆσσου ποιήσασθαι ἔρψιψον δηντα, τοὺς πελάζοντας φησὶ κατακαίοντα δηντιρεῖν. Όθεν ἀπὸ τοῦ σεσηρένας διὰ τὴν φλογὰ τὸν Σαρδάνιον φησὶ λεχθῆναι γέλωτα. Ομοίως καὶ Σοφοκλῆς ἐν Δαιδάλῳ. Ήκουσα δὲ φησὶν δι Ταρρήσιος ἐγγωρίως λεγόντων, διτις ἐν Σαρδῶν